

1. Rakım Efendi(:)

(--)Hayır efendim hayır! Gönlüm gerçi pek duyarlıdır . Ancak henüz âşık olmayıp özgürdür(.) İşin içinde başka bir iş var. Bir hizmetcim vardır ki piyano çalmayı merak ederek (...) Beyin evine gelen bir hanım hocadan diğerleriyle beraber ders almaya gidermiş. Henüz acemi(,) henüz Dünyadan haberi yok. Dünyanın ne olduğunu bile bilmiyen bir kızı öyle her yere göndermeyi içim el vermediğinden yasakladım. Kendisine piyano alacağımı da söz verdim ise de şimdi aklıma yine o geldi de, diye durumu açıkladı.

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.

a) Ayraç içerisinde gösterilen yerlere uygun noktalama işaretlerini metin üzerine yerleştiriniz. (5X2=10 Puan)

b) Metinde yer alan yazım yanlışlarının doğrusunu aşağıya yazınız. (5X2=10 Puan)

Yanlış Yazılmış Sözcük	Sözcüğün Doğru Yazımı
hizmetcim	hizmetçim
Dünyadan	dünyadan
bilmiyen	bilmeyen
el vermediğinden	elvermediğinden
alacağımı da	alacağımı da

2. "Mehmet Çavuş'la uzun bir münakaşadan sonra cephaneyi Sarılar köyünün arkasındaki ağıla yığmaya karar verdik."

Yukarıdaki cümlelerin yapısını aşağıdaki tabloya göre inceleyiniz. (10 Puan)

Yapısına göre (3 p)	Girişik birleşik cümle/ birleşik cümle
Yüklem türüne göre (3 p)	Fiil cümlesi
Anlamına göre (2 p)	Olumlu cümle
Yüklem yerine göre (2 p)	Kurallı cümle

3. Roman türünde yazılmış Tanzimat Dönemi'ndeki ilk eserleri örnekte gösterildiği gibi yazınız. (10x2= 20 puan)

İlk Olma Özelliği	Eserin Adı	Yazarı
İlk çeviri roman	Tercüme-i Telemak	Yusuf Kâmil Paşa
İlk yerli roman	Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat	Şemsettin Sami
İlk edebî roman	İntibah	Namık Kemal
İlk tarihî roman	Cezmi	Namık Kemal
İlk köy konulu roman	Karabibik	Nabizade Nazım
İlk realist roman	Araba Sevdası	Recaizade Mahmut Ekrem

4. ...

"Cemal'in İzmir'de oturan Ayşe adında bir kız kardeşi vardır. Ayşe, Peyami ile evlendirilmek üzere İstanbul'a çağrılır. Peyami onunla evlenmek istemez. Bunun üzerine, Ayşe asla Peyami'yle evlenmemeyi aklına koyar ve bir başkasıyla İzmir'de evlenir. 15 Mayıs 1919'da İzmir Yunanlılar tarafından işgal edilir ve Ayşe'nin kocası ve çocuğu süngülenerek öldürülür. Ayşe de kolundan yaralanır. Bu sıralarda kardeşi Cemal, Binbaşı İhsan ve Peyami İstanbul'dadır. Ayşe de İstanbul'a onların yanına gelir."

"Ateşten Gömlek" adlı eserden alınan metni yapı özellikleri bakımından inceleyiniz. (15 puan)

a) Kişiler (5X1=5p): Cemal, Ayşe, Peyami, Ayşe'nin kocası ve çocuğu, Binbaşı İhsan

b) Mekan (2x1= 2p): İzmir ve İstanbul

c) Zaman (2 p): 15 Mayıs 1919 / Kurtuluş Savaşı yılları/ Milli Mücade Dönemi

d) Konu (3 p): Kurtuluş Savaşı sırasında yaşanan bir aşk öyküsünü anlatmaktadır.

e) Olay (3 p): Ayşe ve Peyami İstanbul'da evlendirilmek istenir. Bu evlilik gerçekleşmez ve Ayşe İzmir'de bir başkasıyla evlenir. İzmir'in işgali sırasında Ayşe'nin kocası ve çocuğu Yunanlılar tarafından öldürülünce Ayşe İstanbul'a döner.

5. "Türkler kutsal taşlarını Çinlilere verir. Bunun üzerine Tanrı, Türkleri kuraklık ve açlıkla cezalandırır. Türkler yurtlarını terk edip göç eder."

a)Yukarıda bahsi geçen destanın adını aşağıya yazınız. (5 puan)

Göç Destanı

b)Aşağıdaki destanların hangi millete ait olduğunu karşılarna yazınız. (5x1= 5puan)

- İgor: Rus
- Beowulf: İngiliz
- Nibelungen: Alman
- Mahabharata: Hint
- Chansen de Röland: Fransız

6. Bihruz Bey; İstanbul'da yaşayan, sık giyinmesini seven, annesinin yardımıyla geçinen, kibirli, sorumsuz, genç bir beydir. Her yıl olduğu gibi baharın gelmesiyle Bihruz Bey, sık sık gezintilere çıkar. Bir gün gelir ve sarı renkli sık at arabasına biner. Arabasından indiğinde, güzel bir at arabası daha gelir ve içerisinden iki kadın iner. Biri Periveş adında güzel, yirmi yaşlarında, sarışın bir kadın ve diğeri de Bihruz Bey'in Periveş'in hizmetkârı sandığı yaşlıca bir kadındır. Bihruz Bey, "blond" diye tabir ettiği Periveş'e gönlünü kaptırır. Kadınların arkalarından yürür ve onların bu yere bir sonraki cuma geleceklerini öğrense de gelecekleri saati öğrenemez. Bir anda Keşfi Bey'in çıkması ile Periveş hızlıca kaçır ve Bihruz Bey her ne kadar takip etmeye çalışsa da izini kaybeder. O günden sonra bu sarışın güzel, Bihruz Bey'in aklından hiç çıkmaz.

Bu paragraftan hareketle Tanzimat Dönemi romanlarında ele alınan konulardan iki tanesini yazınız. (5 x2 = 10 puan)

Yanlış Batılılaşma ve mirasyedilik, alafrangalık doğru cevap kabul edilebilir.

7. ...
Süreyya ve Suat üzüntülü haftalar geçirirler. Tehlikeli devre atlatılınca da Necip'i ziyarete giderler. Necip, Suat'ı başucunda görünce kendisine hâkim olamaz ve duygularını belli eder. Hacer, eldiveni sakladığı yerden çıkarır. Suat, kaybettiğini sandığı eldiveni görünce sarsılır. Necip de sapsarı kesilir. Böylece ikisi de birbirlerine karşı olan hislerini belli ederler.

Yukarıdaki metin hangi romandan alınmıştır yazarı ile birlikte yazınız. (5x2= 10 puan)

- a) Eserin adı: Eylül
b) Eserin yazarı: Mehmet Rauf

8. ...
Hulin Dağı'nda birbirine çok yakın iki ağaç büyümüştü. Biri kayın ağacıydı. Bir gece, kayın ağacının arasında yaşayan halk bu ışığı gördü ve ürpererek takip etti. Kutsal bir ışıktı. Kayın ağacının üzerinde aylar ayı kaldı. Kutsal ışık, kayın ağacının üstünde kaldığı müddetçe kayın ağacının gövdesi büyüdükçe büyüdü, kabardı. Oradan çok güzel türküler gelmeğe başladı. Gece oldu mu, ağacın otuz adım ötesinden bütün çevre ışıklar içinde kalıyordu.

Yukarıdaki metinde yer alan destan motiflerinden bir tanesini yazınız. (5 puan)

Ağaç ve ışık

Not: Doğru cevaplara yakın öğrenci cevaplarını değerlendirmek öğretmenin inisiyatifindedir.